

*Budapest Music Center (BMC)*

Gőz László sikertörténete. Információs központot akart létrehozni. 1996-ban kezdett bele vállalkozásába, nagyon amatőr körülmények között. A hálózat alapjait „lerakta”, de ebből megélni nem lehetett. Másik tevékenységet is el kellett kezdeni, ehhez Kft.-t kellett alapíta-

nia. Lemezkiadással kezdett foglalkozni és azért, hogy a komolyzenei CD-ket finanszírozni tudja, más jellegű CD-ket is készít. Úgy is lehet interpretálni, hogy az egyik műfaj a piacon hoz pénzt, a másikkal pályázni lehet. A nyereséget pedig visszafordítja az információs bázisba, mert ez az információ százada.

Jelenleg maximális az informálódási lehetőség a cég segítségével az interneten keresztül, miközben CD-felvételek „piaci” alapon készülnek. Stratégiája: üzleti tevékenység a magyar zenekultúra szolgálatában.

*Tóth Anna*

## ZENEKARI KÖRKÉP

# Koedukált öltöző, ötévenként ruhacsere, minimálbér, száznál több fellépés egy évben = az „átlagos” magyar szimfonikus zenekari művész életere

1998. októberében a „Zenekar” újság nevében kérelemmel fordultam a Magyar Szimfonikus Zenekarok Szövetségének zenekarihoz, hogy a postázott kérdőívet kitöltve és azt visszaküldve segítsék elő egy olyan, tájékoztató felmérés elkészítését, amelyből képet kaphatunk, milyen körülmények között dolgoznak együtteseink. A kísérőlevélben arról is biztosítottam az együttesek vezetőit, hogy nem szükséges minden adatot közölniük: amire nem óhajtanak válaszolni, ne válaszoljanak. Nem a fizetéseket kívánja ez a tájékoztató összehasonlítani, hanem inkább a körülményeket (juttatások, próbakörülmények, tervezhetőség). Nem is lehet egyébként egyetlen tényező alapján sem összehasonlítani az együtteseket, hiszen ahány, annyiféle működési formát, fenntartói, támogatási megoldást mutat.

Nagy köszönettel tartozom az együttesek jelentős részének, hiszen első kérésre válaszoltak, mégpedig az elsőként megadott határidőn belül. Bizonyos idő eltelével még egy kérést faxoltam, hiszen voltak postai gondok, volt, aki elutazott és nem tudott válaszolni, de végül készségesen, pontosan igyekeztek a Zenekar kérésének eleget tenni. Két helyről nem érkezett válasz sem a levelekre, sem személyes telefonos kérésre (Nemzeti Filharmonikus Zenekar és Szombathelyi Szimfonikus Zenekar), sajnálatos módon így a megbízás teljesítésének nemes szándékát nem tudtam tökéletesen teljesíteni.

Voltak nem egyformán értelmezett kérdések, ezért a táblázatot úgy szerkesztettem

meg, hogy minden értelmezésnek megfelelően a megfelelő „rubrikája”. Ilyen például a fizetésekről kért információ, ahol eltérő módon közöltek átlagfizetéseket, legalacsonyabb és legmagasabb béreket összevonva a teljes állományra vonatkozóan, vagy külön ismertetve a művészeti és adminisztratív dolgozók adatait. Nem minden együttes tette publikussá ezeket az összegeket, de ezt tökéletesen meg lehet érteni.

A válaszokból következtetve úgy látszik nem lehetett egyértelműen értelmezni a hangszerek szállítására vonatkozó első kérdést: maguk viszik-e hangszereiket? Volt, aki itt arra gondolt, hogy az együttesek utazások alkalmával a saját hangszereiken játszanak-e, volt, aki a cipelésre vonatkozó érdeklődést vélte kihallani a kérdésből. Ha félreérthető volt, elnézést kérek, a válaszokban igyekeztem megtalálni a megfelelő információt.

Két együttes mellékelte némi írásos kiegészítést a kitöltött kérdőív mellé. A Rádiózenekar esetében Héthy Apor elsősorban az utolsó fejezetben exponált problémákat boncolgatja:

*„A próbaterem és koncertterem hiánya, a munkáltató nehézségei, a több lábbon való állás esetlegességei komplikálttá, néha lehetetlenné teszik az előretervezés olyan formáit, amelyek lehetővé tennék a zenekari tagok más elfoglaltságainak egyenlő súlyú, illetve preferált kezelését.*

*A mellékállásokat illetően a helyzet elég bonyolult, mert számos kolléga dolgozik alkalmilag működő kisebb együttesekben, de ezt nem tartjuk nyilván, hiszen szabadide-*

*jükben jogosan, bejelentési kötelezettség nélkül folytathatnak előadóművészeti tevékenységet.*

*A tanítást illetően négy, a Zeneművészeti Főiskolán működő tanárról tudok, s még hasonló lehet azok száma, akik egyéb oktatási intézményben dolgoznak, de a szerződéses viszonyok, félállások világában – amíg a zenekari munkával időbelileg összeegyeztethető módon folynak – támogatjuk, szorosan nem tartjuk nyilván.*

*Itt kell leszögezni, hogy a zenekari tagok minden külső elfoglaltságával szemben, a zenekar zavartalan működése, s így a tagság egészének érdekében, kikötjük prioritásunkat, tehát ragaszkodunk ahhoz, hogy tagjaink nálunk lévő munkaviszonyukat tekintsék főállásnak.”*

A Szegedi Szimfonikus Zenekar elsősorban a körülményeiről szóló adatokat egészítette ki bővebben. Ezek szerint az együttesnek nincs hangversenyterme, hangversenyeiket a Szegedi Nemzeti Színház termében tartják, évadonként 10 alkalommal ingyen, ezen felül minden esetben terembérelti díjat kell fizetniük. A zenekar székhelyének jövőbeli helyzete bizonytalan, mivel az épületet az egyház visszaigényelte és vissza is kapta. 2002-ig kell a zenekarnak kiköltöznie, és a szegedi Önkormányzat a mai napig még nem tudott alkalmas épületet felajánlani az együttesnek.

A többi zenekar úgy gondolta, hogy a tények önmagukért beszélnek – és milyen igazuk van – sajnos!

	BM Duna	Dohányi	Debrecen	Győr	Opera	Rádió	MATÁV	MÁV	Miskolc	Pécs	Szeged
<b>LÉTSZÁM</b>											
1. művészeti	52	51	72	73	207	103	86	90	79	94	71
2. adminisztratív	2	6	6	7	2	5-6	15	10	6	11	5
<b>ÁTLAGFIZETÉS</b>											
a) művészeti dolgozó	55 220,-			55 086,-				54 600,-		44 800,-	
b) adminisztratív dolg.	30 000,-			55 407,-				86 600,-		31 000,-	
1. legacsonyabb		16 800,-	24 400,-		55 000,-			45 600,-	33 600,-		26 000,-
a) művészeti dolgozó	29 500,-			33 600,-							
b) adminisztratív dolg.	28 500,-										
2. legmagasabb	73 150,-	40 150,-	122 800,-	71 700,-	100 000,- (egy/1)			85 000,-	78 400,-		133 300,-
a) művészeti dolgozó											
b) adminisztratív dolg.	32 000,-										
<b>ÉVES JUTTATÁSOK</b>											
1. húr- ill. nádpérez	évente egyszer	igen	igen	nincs	igen	van	igen	nádpérez	igen		
2. vagy természetbeni juttatás	húr vagy nád			van		van		húrjuttatás	igen	igen	
3. ebédhozzájárulás	1 600,-/hó	igen	van	1 400,-/hó	igen	van	igen	nincs	igen	igen	
4. utazási hozzájárulás	vidékieknek és éves BKV bérlet	nem	van	munkába járáshoz	nincs	nincs	igen	nincs	nem	igen	
5. ruhapérez	2 000,- Ft/év	igen	van	nincs	nincs	nincs	igen	nincs	nem	van	
6. ruhát kapnak-e?	frakk – estélyi	frakk igen	igen	formaruha	igen	van	igen	igen	igen	van (frakk, estélyi)	
- ha igen:											
a) évente		évente									
b) ritkábban	kb. 5 évente			5 évente	ritkábban	ritkábban	ritkábban	ritkán	ritkábban	ritkábban	
<b>KÖRÜLMÉNYEK</b>											
1. koedukált öltöző	Duna Palotában	nincs	nincs	nincs		van	igen***	van	igen	igen	nincs
2. szelektált öltöző		nincs	nincs	nincs	van					igen	nincs
3. büfé	van (+étterem)	nincs	nincs	nincs	van	van	teakonyhák****	nincs	nincs	nincs	nincs
4. társalkodóhelyiség	van	nincs	van	nincs	nincs	van	klub, kert, aula	nincs	van	nincs	nincs
<b>UTAZÁS</b>											
utazáskor a hangszereket	esetenként	igen	igen	csak a kicsiket	igen	kicsiket igen	igen	igen, kicsiket	igen	általában igen	igen
1. maguk viszik magukkal?		igen	nem	igen	nem	igen	igen	igen, nagyoknál	nem	igen	igen
2. biztosított-e a szállás?	legtöbbször igen	igen									
<b>SAKAMAI LEHETŐSÉGEK</b>											
1. Hány tagnak van mellékállása?	8-10 fő	nem ismeretes	10	20 fő	42		11	40	40	80	50%
- Ebből hányan tanítanak?	8-10 fő	nem ismeretes	10	16 fő	40		11	35	40	60	mind
2. Mennyivel előbb tudják meg a következő évad programját	előző év őszén	félév elején van féléves program	egy évvel korábban	évadkezdéskor	itt (lehetően!)	részletesen évadkezdéskor*	1 évvel	3-4 hónappal	5 hónappal	előző évad végén	koncertekét évről évre operákát hó elején
3. Tudnak-e tervezni a tagok?	igen, de változhat	igen	igen	változó	nem	nehézen**	igen	igen	igen	igen	nem
4. Évente hány szólampróbája van egy adott szólamnak?	30-35 szólam vagy előkészítő/év	műsoronként 1-2	4-5	kb. 10	kb. 10	10-20	minden koncert előtt***	50-60	műsontól függ,	művektől függ, alkalmanként	kb. 20
5. Hányféle fellépése van egy évben?	130-150 litron, és a turnék	50-55	121	90-100	150 előadás és 150 próba	40-60	1998-ban kb. 70	110	80	70-80 koncert és 100 színházi előadás	kb. 120

**Jelmagyarázat:** \* nagy vonalban az előző évad második felében – \*\* lehetséges segítség mellett – \*\*\* hangszerszerkezeteként szeltekált – \*\*\*\* emeletenként – \*\*\*\*\* minden koncert előtt osztott fűvós és vonós plusz szólampróbák szervezeten és saját kezdeményezésből